

**Sprawozdanie z realizacji zadań w ramach Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej w Gminie Tułowice
za rok 2024.**

Tułowice, marzec 2025 r.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

WSTĘP

Przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. O przemocy domowej mówimy w szczególności, gdy osoba jej doznająca narażona jest na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszona zostaje jej godność, nietykalność cielesną lub wolność. Każdy rodzaj przemocy powoduje szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym osoby, która jest nią dotknięta. Przemoc domowa to zjawisko zarówno osobiste, jak i społeczne. Może jej doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. Przemoc domowa może przybierać różne formy (przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna), jednakże niezależnie od tego, każda z nich stanowi zagrożenie i jest przestępstwem z art. 207 Kodeksu Karnego. W Polsce przez wiele lat przemoc domowa nie była nazywana po imieniu. Uważano, że w sprawy rodzinne nie powinny ingerować osoby trzecie, gdyż rodzina sama powinna radzić sobie z wszelkimi trudnościami i problemami. Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej, a także skala tego zjawiska sprawia, że ludzie dostrzegają problem przemocy domowej i próbują skutecznie jej przeciwdziałać. Ważne jest, aby ofiary wiedziały gdzie i do kogo mogą zwrócić się o pomoc. Rozwój spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową powinien opierać się o diagnozę problemu przemocy. Diagnoza ta powinna uwzględniać skalę zjawiska, ofertę placówek i instytucji w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, postawy, kompetencje i doświadczenia w zakresie działań pomocy osobom uwięzionym w przemoc domową oraz możliwości i bariery podejmowania działań pomocowych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Praca zespołowa ma kluczowe znaczenie. Zapobiega powielaniu działań przez poszczególne służby, daje możliwość uzyskania szerokiej informacji o sytuacji osoby uwięzionej w przemoc, pozwala wspólnie przedyskutować problem, wymieniać spostrzeżenia, wspólnie ustalać najlepszy plan pomocy oraz rozdzielać poszczególne zadania. Żaden pojedynczy specjalista ani instytucja nie jest w stanie zabezpieczyć wszystkich podstawowych potrzeb rodziny uwięzionej w przemoc.

Podstawy prawne Gminnego Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030

Regulacje w kwestii przemocy w rodzinie zawierają następujące akty prawa:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U z 2024 poz. 424 ze zmianami),

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283 ze zmianami),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- oraz przepisy wykonawcze i przepisy prawa miejscowego.

Zgodnie z Uchwałą nr LXVII/356/24 Rady Miejskiej w Tułowicach w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach przedkłada Burmistrzowi oraz Radzie Miejskiej w Tułowicach sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni do dnia 31 marca roku następnego, którego głównym celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Tułowice, podniesienie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową oraz zwiększenie dostępności pomocy i skuteczności ochrony ofiar przemocy.

W roku 2024 w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030 współpracowały następujące podmioty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach,
- Burmistrz Tułowic,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej ,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji w Niemodlinie,
- Posterunek Policji w Tułowicach,
- Sąd Rejonowy w Opolu,
- Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Tułowice,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SANMED” w Tułowicach,
- Organizacje pozarządowe.

Zjawisko przemocy zdiagnozowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach

Przemoc domowa na terenie Gminy Tułowice w odniesieniu do globalnego wymiaru funkcjonowania społecznego jest istotnym problemem rodzin, w których występuje. Z obserwacji prowadzonej przez pracowników socjalnych Ośrodka wynika, że rodziny z problemem przemocy wymagają specjalistycznej wieloaspektowej pomocy, którą mogą uzyskać w ramach usług świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach.

Skalę zjawiska przemocy na terenie gminy Tułowice określają dane uzyskane od podmiotów uczestniczących w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, współpracujących w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030 oraz dane statystyczne Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach.

Analiza działań realizowanych przez podmioty w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030

W roku 2024 podmioty uczestniczące w realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030, przedstawiły informacje z następujących działań:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach. W roku 2024 wsparciem w formie pracy socjalnej, poradnictwa indywidualnego, objęto łącznie 11 środowisk doświadczających przemocy, w tym objętych wyłącznie pomocą niematerialną było 10 rodzin. Analizując problem występowania przemocy domowej, zauważono, że najczęściej występującą formą przemocy była przemoc fizyczna, przemoc psychiczna. Wśród klientów pomocy społecznej przeważają kobiety, osoby uzależnione i współuzależnione, niewydolne wychowawczo a także osoby z niepełnosprawnościami. W 11 rodzinach z podejrzeniem występowania przemocy przebywało 16 dzieci. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach w ramach prowadzonej procedury Niebieskiej Karty w 3 przypadkach wystąpiło do Sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny.

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych. Bezpośrednią pomocą potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni. Szczegółowo kompetencje z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla Ośrodka Pomocy Społecznej regulują poszczególne zapisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2024 poz. 1283 ze zm.), ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U z 2024 poz.424 ze zmianami) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U z 2023 poz. 1870).

W roku 2024 zadania statutowe Ośrodka w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane były przez 2 pracowników socjalnych z działu pomocy społecznej, którzy na podstawie:

- **art. 46 ust 1, 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej**, w ośrodku pomocy społecznej osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód pracownicy Ośrodka udzielali poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego. Poradnictwo prawne realizowane

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

było przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, a nawet ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizowane było przez procesy diagnozowania profilaktyki i wsparcia.

- **art. 47 ust. 1, 2 ustawy o pomocy społecznej** – w roku 2024 przeprowadzono 9 interwencji kryzysowych mających na celu przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.
- **art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej** w przypadku podejrzenia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy o zaistniałej sytuacji powiadamiana jest Policja lub Prokuratura. W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny złożył do prokuratury 2 wnioski o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i 1 wniosek do Policji.
- **zgodnie z art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i art. 207 k.k.**, które definiują przemoc w rodzinie, pracownicy socjalni kierują w takich sprawach pisemne zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Opolu i Komisariatu Policji w Niemodlinie. Zadaniem pracowników socjalnych było m.in. monitorowanie przemocy domowej. Wspólnie z dzielnicowymi Komisariatu Policji w Tułowicach pracownicy socjalni monitorowali sytuację w 11 rodzinach, w których występuje przemoc.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach zapewnił obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej został powołany Zarządzeniem Nr 428/2023 Burmistrza Tułowic z dnia 6 września 2023 roku celem realizacji działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.

Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Powołany został Uchwałą Nr **LIX/314/23 Rady Miejskiej w Tułowicach** z dnia 26 czerwca 2023 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Tułowice.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Domowej działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Tułowic a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych lub społecznie. Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i tworzenia możliwości, udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup diagnostyczno-pomocowych wytypowanych przedstawicieli. Do realizacji wymienionej procedury zobligowani są przedstawiciele policji, sądu, ośrodków pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Jednocześnie zgodnie z Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030 Ośrodek Pomocy Społecznej gromadził informacje na temat potrzeb szkoleniowych oraz finansował udział w szkoleniach i konferencjach dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracowników instytucji wchodzących w skład Zespołu, jak również innych służb, instytucji i organizacji realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

W minionym roku członkowie Zespołu systematycznie brali udział w 7 posiedzeniach, na których omawiano realizację procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy oraz działania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2024–2030. Podczas posiedzeń przedstawiane i omawiane były bieżące sprawy dotyczące procedury „Niebieskie Karty”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie. Analizowane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą. Z przebiegu spotkań grup diagnostyczno-pomocowych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet: – szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie. W trakcie naszych spotkań mogliśmy zapoznać się ze sposobem realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne instytucje. Członkowie zespołu spotykali się regularnie i przeprowadzali wizyty domowe w środowiskach potrzebujących wsparcia.

W roku 2024, do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 10 formularzy „Niebieskiej Karty” - A, które sporządzone zostały przez: 2 przez szkołę, 6 przez Policję,

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

2 przez pracownika socjalnego OPS. W trakcie trwania procedury w 2 rodzinach wypełnione zostały kolejne formularze NK-A

Oprócz w/w kart Zespół Interdyscyplinarny prowadził prace łącznie w 11 rodzinach, w tym 4 rodzinach, w których procedura była wszczęta w poprzednich latach.

Procedurę „Niebieskie Karty” realizowano podczas spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. Głównym problemem przemocy było nadużywanie alkoholu oraz skomplikowane konflikty rodzinne. Coraz więcej „Niebieskich Kart”- A zostało założonych w rodzinach, gdzie osobą dotkniętą zjawiskiem przemocy jest osoba małoletnia. W 2024 roku liczba małoletnich osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” wyniosła 11 dzieci.

Od miesiąca stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku odbyło się 68 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych. Grupy diagnostyczno -pomocowe były prowadzone w zależności od zgłaszanych potrzeb i wynikały z problemów w indywidualnych przypadkach. Członkami grup roboczych byli: pracownicy socjalni, dzielnicowi, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tułowicach, pedagodzy szkolni, kuratorzy zawodowi, przedstawiciele oświaty, służby zdrowia. Udział w/w osób był bardzo ważny.

Na spotkania grup diagnostyczno – pomocowych zapraszane były osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą - ofiary przemocy oraz wzywane osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Podczas tych spotkań były podejmowane działania na rzecz 11 rodzin.

W 9 przypadkach zakończono procedurę „Niebieskie Karty” tj. w:

- 5 przypadkach z uwagi na ustanie przemocy,
- 4 przypadkach z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwalała podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę i znacznie szybciej pozwalały na osiągnięcie zamierzonego celu.

Efekty działań grup diagnostyczno-pomocowych:

- 1 osoba została skierowana do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej,
- 1 osoba została skierowana na spotkanie do Punktu Konsultacyjnego, celem zmotywowania do podjęcia leczenia swojego uzależnienia,
- 2 osoby zostały skierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, celem podjęcia leczenia odwykowego,
- 4 osoby uzyskały wsparcie z zakresu poradnictwa rodzinnego oraz zawodowego,
- 7 osób otrzymało wsparcie psychologiczne,
- 4 osoby otrzymały pomoc prawną,
- 5 osób otrzymały poradnictwo medyczne,

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

- 6 osób otrzymało pomoc pedagogiczną,
- 10 rodzin objętych zostało wsparciem pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach,
- 1 rodzina objęta została pomocą finansową,
- 2 rodziny zostały objęte wsparciem w ramach Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027,
- 4 dzieci w rodzinach, w których prowadzona była procedura NK otoczono opieką pedagoga szkolnego i psychologa.

Członkowie grup diagnostyczno- pomocowych opracowali 10 indywidualnych planów pomocy rodzinie, monitorowali sytuację, w których dochodzi do przemocy oraz dokumentowali działania podjęte wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”.

W okresie sprawozdawczym zaistniał 1 przypadek odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego informowali rodziny wobec, których wszczęta została procedura „Niebieskie Karty” o możliwości skorzystania z bezpłatnego specjalistycznego wsparcia w Punkcie Konsultacyjnym w Tułowicach. Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym pełnili specjaliści: jeden psycholog i specjalista pracy socjalnej.

Zespół Interdyscyplinarny na bieżąco informował uczestników procedur NK o możliwości podjęcia leczenia odwykowego. W razie potrzeby pomagał w przygotowaniu wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub kierował na programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Opolu. Zespół Interdyscyplinarny informował również o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb zajmujących się systemową pomocą dla rodzin.

Dbając o edukację w zakresie przemocy i mając na uwadze dobro poszkodowanych, w tym dzieci członkowie zespołu podnosili swoje kwalifikacje i uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Podobnie jak w latach ubiegłych Zespół Interdyscyplinarny w Tułowicach prowadził działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Jednym z nich jest realizowana kampania ulotkowa i plakatu. Polega na dystrybuowaniu ulotek informacyjnych zawierających informacje dotyczące przemocy w rodzinie oraz dostępnych form pomocy dla osób uwięzionych w przemoc domową. Na ulotkach zamieszczone były adresy instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz numery telefonów, gdzie szukać pomocy. Ulotki i plakaty są przekazywane na bieżąco do placówek oświatowych, dostępne w Punkcie Konsultacyjnym działających w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności dzieci.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2024 roku realizowała następujące działania w ramach Programu:

- rozprowadziła 50 materiałów o charakterze informacyjno – edukacyjnym dotyczącym przeciwdziałania przemocy,
- z porad członków Komisji dla osób z problemem przemocy skorzystała 1 osoba,
- GKRPA nie wszczęła żadnej procedury Niebieskiej Karty.

Komisariat Policji w Niemodlinie

Według danych otrzymanych z Komisariatu Policji w Niemodlinie w 2024 roku w ramach podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy policjanci przeprowadzili 20 pogadanek z dziećmi i młodzieżą, na których omówiona była ww. tematyka. Funkcjonariusze na bieżąco prowadzili rozmowy z osobami zainteresowanymi tematem przemocy, które zgłaszały się do Komisariatu Policji w Niemodlinie. W 2024 r. funkcjonariusze Policji wszczęli 3 procedury „Niebieska Karta”. Odbyli 91 wizyt w środowisku, w których dochodzi do przemocy w ramach monitoringu, dokumentowali działania podjęte wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Złożyli 6 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tułowicach o podjęcie działań odnośnie leczenia odwykowego. W trybie art. 15 aa ust. 1 ustawy o Policji – został wydany wobec 2 osoby, która swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (zwane „nakaz lub zakaz”). Dbając o edukację w zakresie przemocy i mając na uwadze dobro poszkodowanych, w tym dzieci policjanci podnosili swoje kwalifikacje i uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SANMED”

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SANMED” w 2024 roku realizował następujące działania w ramach Programu:

- rozprowadzał materiały o charakterze informacyjno– edukacyjnym dotyczącym przeciwdziałania przemocy domowej dostępne w ośrodku,
- z porad pielęgniarki skorzystały 2 osoby problemem przemocy,
- NZOZ nie wszczęła żadnej procedury Niebieskiej Karty.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanowa 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

Dbając o edukację w zakresie przemocy i mając na uwadze dobro poszkodowanych, w tym dzieci personel medyczny podnosił swoje kwalifikacje i uczestniczył w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Placówki oświatowe

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tułowicach

W Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Tułowicach zrealizowano 8 warsztatów profilaktycznych dla klasy 3a „Przyjazna zabawa to dobra sprawa”, dla klasy 3b „Zagubiona myszka” 43 uczniów, warsztat dla klasy 4a i klasy 4b „Złość da Ci w kość” 45 uczniów, dla klasy 5a i 5b „Złość da Ci w kość” 37 uczniów, dla klasy 7a i 7b „Złość da Ci w kość” 44 uczniów.

W ramach programu rekomendowanego „Poruszające Bajki o Emocjach” w Publicznej Szkole Podstawowej odbyły się warsztaty dla rodziców, podczas których poruszane były tematy zarządzania emocjami swoimi oraz dziecka oraz radzenia sobie w trudnych dla dziecka sytuacjach. W warsztatach udział wzięło 10 rodziców. Organizowane były również dla rodziców szkolenia pt. „Klucz do harmonii. Akademia rodzicielstwa” udział wzięło 20 rodziców oraz szkolenie dla rodziców prowadzone przez realizatorów programu Unplugged- obecna 1 osoba.

W w/w programach wzięło udział w sumie 169 uczniów oraz 20 nauczycieli. Powyższe działania profilaktyczne były finansowane ze środków w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, GKRPA.

Ponadto odbywały się porady i konsultacje dla rodziców dzieci oraz zajęcia terapeutyczne dla dzieci objętych pomocą psychologiczno– pedagogiczną. W ramach realizacji podstawy programowej realizowane są treści profilaktyczne, nauczyciele rozmawiają z dziećmi o rodzinie, emocjach, uczuciach, rozwiązywaniu konfliktu bez przemocy. Policjanci dwa razy do roku prowadzą na terenie szkoły akcje: Bezpieczne wakacje oraz Bezpieczne ferie.

Dodatkowo pracownicy szkoły współpracowali z asystentem rodziny oraz pracownikami socjalnymi Ośrodka Pomocy Społecznej i kuratorami Sądu Rejonowego w Opolu, Policją.

Publiczne Przedszkole w Tułowicach

Publiczne Przedszkole 13.02.2024 r. zorganizowało spotkanie dla rodziców dzieci połączone z warsztatami nt. NWC: Porozumiewanie bez przemocy, 29.03.2024 r. Akcja „Mamo, tato! Zamiast siedzieć z nosem w ekranie pobaw się ze mną na dywanie” a także Promowanie pomysłów na zabawy z dzieckiem w domu. Liczba uczestników 238.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanova 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

Zasady bezpiecznego zachowania. Tematy realizowane były na zajęciach, poprzez czytanie książeczek, pokazywanie obrazków, zabawy w odgrywanie scenek rodzajowych i pogadanek. W zajęciach uczestniczyły wszystkie dzieci obecne w danym dniu w przedszkolu.

Ponadto odbywały się porady i konsultacje dla rodziców dzieci oraz zajęcia terapeutyczne dla dzieci objętych pomocą psychologiczno– pedagogiczną. W ramach realizacji podstawy programowej realizowane są treści profilaktyczne, nauczyciele rozmawiają z dziećmi o rodzinie, emocjach, uczuciach, rozwiązywaniu konfliktu bez przemocy, w których udział wzięło 105 przedszkolaków.

Dodatkowo pracownicy przedszkola współpracowali z asystentem rodziny oraz pracownikami socjalnymi Ośrodka Pomocy Społecznej i kuratorami Sądu Rejonowego w Opolu.

Zespół Szkół w Tułowicach

W Zespole Szkół w Tułowicach zorganizowano warsztaty profilaktyczne. Zakres warsztatów profilaktycznych wynikał z bieżących potrzeb uczniów, obserwacji i analiz problemów, z którymi nauczyciele i pedagodzy spotykają się na co dzień.

- pogadanka we wszystkich klasach (10 – 183 uczniów) na temat rozwiązywania konfliktów bez przemocy w ramach lekcji wychowawczych,
- udostępnienie materiałów dotyczących rozwiązywania konfliktów bez przemocy na szkolnym facebooku (strona i relacje),
- indywidualne rozmowy pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego z uczniami dotyczące umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- udział w programie profilaktycznym „SMAHSED” (81 uczniów),
- zajęcia z rozpoznawania i nazywania emocji: uczenie identyfikowania własnych emocji oraz emocji innych osób (3 klasy – około 60 uczniów).
- warsztaty dla chętnych uczniów rozwijające umiejętności asertywnej komunikacji, pozwalającej wyrażać swoje potrzeby i emocje bez stosowania przemocy prowadzone przez pedagoga szkolnego (21 uczniów)
- w ramach wprowadzania Standardów ochrony małoletnich (dla rodziców i dla uczniów) rozdysponowano ok. 500 ulotek,
- w ramach kampanii „Reaguj” FDDS: 4 plakaty, film „Nieobojętni”, 200 ulotek,
- w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” FDDS – 5 plakatów, wiadomość dla rodziców, 200 ulotek,
- w ramach działań edukacyjnych w klasach pierwszych zostały przeprowadzone zajęcia dotyczące przemocy domowej (33 osoby),
- udostępnianie materiałów dotyczących przemocy domowej na szkolnym facebooku (strona i relacje)

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanova 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

PODSUMOWANIE

Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tułowice na lata 2024-2030 w roku 2024 przyczyniła się w szczególności do zwiększenia dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej zgodnych z najnowszymi zmianami prawa jakie zaszyły w tej materii. Reasumując, podczas realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Tułowice w roku 2024 uzyskano zakładane rezultaty.

Profesjonalna pomoc świadczona w roku sprawozdawczym to przede wszystkim oddziaływania wspierające, które były skierowane do osób będących w trudnej sytuacji kryzysowej spowodowanej przemocą ze strony najbliższych. Realizowane przez instytucje świadczące pomoc osobom dotkniętym przemocą domową formy pomocy (min. poradnictwo prawne, psychologiczne, z zakresu uzależnień) mogły się przekładać na tworzenie lepszej jakości życia osób, które korzystały z oddziaływań wspierających. Można również stwierdzić, że działania o tym charakterze zmniejszyły poczucie osamotnienia i bezradności wielu osób zgłaszających się po pomoc, co oznacza, że zniwelowały zagrożenie ich wykluczeniem społecznym.

Nie reagując na przemoc bierzemy na siebie odpowiedzialność za cierpienie drugiego człowieka, a być może i jego życie. Dlatego naszym obowiązkiem moralnym jest zgłaszanie odpowiednim służbom przypadków przemocy. Przemoc doznawana ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Interdyscyplinarne podejście daje poczucie skuteczności, kompetencji, że wykorzystano się wszystkie możliwości, jakie gmina posiada, a zaplanowana wspólna, profesjonalna pomoc przyniesie lepsze rezultaty. Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy domowej nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania wszystkich problemów rodziny.

Porównując naszą pracę z innymi zespołami można stwierdzić, że pracujemy dobrze. Wypływa to z faktu, że na naszym terenie jest dostępność do takich placówek jak Punkt Konsultacyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeszkolona kadra – pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, kuratorzy sądowi.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

49-130 Tułowice, ul. Porcelanova 8, tel. (77) 4600-671, e-mail: zi@opstulowice.pl

Brakuje natomiast mieszkań na potrzeby osób, które z uwagi na przemoc muszą opuszczać dom, a najczęściej są to najłagodniejsi członkowie rodziny, czyli dzieci. Nadal jednak brak jest odpowiednich narzędzi nacisku na osoby stosujące przemoc, nakładające na nie obowiązek uczestnictwa w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych.

REKOMENDACJE

W ramach przeciwdziałania przemocy domowej zaleca się dalsze prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących negatywnych skutków społecznych i prawnych wynikających ze stosowania przemocy, a także mechanizmów przemocy. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki na temat możliwych form pomocy w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy, broszury lub rozmieszczone na terenie Miasta plakaty.

Aby zwiększyć skuteczność prowadzonych działań profilaktycznych rekomenduje się zachować i rozwijać stałą współpracę pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze przemocy. Wskazana jest kontynuacja działań szkoleniowych, w tym umożliwienie przedstawicielom służb doskonalenia kompetencji miękkich, m.in. umiejętności psychologicznych z zakresu komunikacji interpersonalnej, umiejętności motywowania do zmiany. Wskazane jest także aktualizowanie wiedzy z zakresu procedur interwencyjnych i przepisów prawnych. Powyższe zwiększy prawdopodobieństwo tego, że przedstawiciele służb zaangażowanych w prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” będą realizowali swoje obowiązki na wysokim poziomie, a osoby uwięzione w przemoc skorzystają z dostępnej w Gminie Tułowice oferty pomocowej.

Sporządziła:

Ewa Ziubrzycka-Bień

Tułowice, 04.03.2025 r.